

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift

Tilladelse til at åbne/rørlægge Skjævtemoseløbet

Sorø Kommune giver hermed tilladelse til at åbne en rørlagt delstrækning og rørlægge en åben delstrækning af Skjævtemoseløbet.

Den åbne strækning var rørlagt indtil den blev genåbnet i 2010-2011. Det har imidlertid vist sig at være meget vanskeligt at vedligeholde strækningen på grund af løs humusjord, som skrider sammen.

Den rørlagte strækning nedstrøms den genåbnede strækning ligger i en mere stabil jordtype. Imidlertid har der på denne strækning vist sig at være store problemer med indvoksning af rødder. Rørene menes derfor at ligge ustabilt og udsatte for genindvoksning af rødder.

Rørlægning og åbning af rørlagte strækninger er vandløbsreguleringer og kræver tilladelse efter § 3 i bekendtgørelsen om regulering og restaurering m.v., jf. vandløbslovens § 17. Placeringen af strækningerne kan ses på figur 1.

Vi har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til dette efter vandløbsloven. Strækningerne er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Tilladelse efter vandløbsloven

Vi giver hermed tilladelse til at åbne/rørlægge vandløbet som vist på figur 1.

Tilladelsen gives på disse vilkår:

- At rørlægningen udføres i samme bundkote og dimensioner (Ø35), som den havde inden genåbningen.
- At bundbredden på den strækning som åbnes gives samme bundkote og dimensioner som rørene (35 cm), og der skal fyldes op til regulativmæssig bund med groft grus og sten. Anlægget udføres 1:1,5 for at mindske risikoen for nedskridninger.
- Ved gravning i vandløbsbund og brinker, skal arbejderne afsluttes hurtigst muligt, og arbejderne skal udføres, så der så vidt muligt ikke tilføres jord til vandløbssystemet.

Den 10-08-2023

J.nr. 06.02.03-P20-4-22

Ejendom:

Natur og Miljø

Rådhusvej 8

4180 Sorø

Se åbningstider

på hjemmesiden

www.soroe.dk

Kim Hansen

57876360

kiha@soroe.dk

Tilladelsen meddeles i henhold til vandløbslovens § 17, samt § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering m.v., og er behandlet i henhold til kapitel 5 i denne.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år. Anlægsarbejdet skal afsluttes senest 3 måneder efter, at det er påbegyndt.

Høring

Projektet har været i høring i henhold til kapitel 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering m.v. i perioden fra d. 5. juli til d. 2. august 2023. Der er ikke indkommet høringssvar.

Redegørelse

Skjævtemoseløbet er et ca. 2 km langt vandløb. Det munder ud i Bjørnevad Å, som udmunder i Tude Å, der løber til Storebælt.

Vandløbets øverste 824 m var - og delvist stadig er - rørlagt. Hele vandløbet er klassificeret som offentligt vandløb. Det er uden miljømålsætning i den gældende vandplan. Strækningerne i projektområdet er ikke beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, men det er det åbne forløb langs nordsiden af Bøgeskov nedstrøms for projektområdet. Vi vurderer, at reguleringerne ikke får negativ betydning for tilstanden på den beskyttede vandløbsstrækning.

I mange år har der i området omkring den rørlagte del af Skjævtemoseløbet været utilfredshed med vandføringsevnen. En del oversvømmelser i vinterperioden og langt hen på foråret har medført, at kommunen har været nødsaget til at foretage en del oprensninger og undersøgelser af den rørlagte strækning.

Det viste sig at rørledningen lå meget ustabilt (store mellemrum i samlingerne) på en kortere strækning af matr.nr. 4e Brandstrup by Tersløse, og derfor var der store muligheder for indskylning af jordmaterialer. Den ustabile strækning skyldtes især den løse humusjord som ledningen er lagt igennem (se bilag 1).

For at lette vedligeholdelsen blev den ustabile ledningsstrækning derfor i 2010 – 2011 genåbnet i et nyt let slynget forløb - ca. 100 m langt (se figur 1).

Rørlægning af åben strækning

Imidlertid har det efterfølgende vist sig, at det i praksis blev endnu sværere at sikre vandløbets regulativmæssige dimensioner på den genåbnede strækning, fordi humusjorden flyder ud i vandløbet. Det er derfor besluttet at genrørlægge strækningen i samme dimensioner (Ø35) og bundkote, som den havde inden genåbningen, men med en rørtype som er mere stabil i den bløde humusjord, end de gamle rør var.

Åbning af rørlagt strækning

Den rørlagte strækning nedstrøms den genåbnede strækning ligger i en mere stabil jordtype. Imidlertid har der på denne strækning vist sig at være store problemer med

indvoksning af rødder. Rørene menes derfor også her at ligge ustabil og udsatte for genindvoksning af rødder. Det er derfor besluttet at åbne denne rørlagte strækning (ca. 130 m).

Strækningen etableres i et let slynget forløb med jævnt fald og graves ca. 20 cm under nuværende bundløb. Derefter udlægges der blandede stenmaterialer 10 - 70 mm i et ca. 15 - 20 cm tykt lag. Vandløbets bundbredde skal være 35 cm, svarende til den nuværende rørdiameter. De øverste ca. 10 m af rørlægningen bevares for at sikre den eksisterende sti mv. De nederste ca. 10 m af rørlægningen bevares til brug for overkørsel i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen. Rørindløbet stabiliseres ved at etablere en stensætning omkring rørindløbet. Desuden efterlades en ca. 5 m lang rørstrækning som en privat overgang for evt. græssende dyr. Den genåbnede strækning etableres med en brinkhældning på 1:1,5 af hensyn til brinkernes stabilitet. Bund og brinker etableres på matrikel 4e, Brandstrup By, Tersløse.

Overskudsjorden fra genåbningen lægges på den genrørlagte strækning eller udjævnes på de tilstødende arealer i ikke over 25 cm tykkelse.

Figur 1: Rød linje viser den strækning, som rørlægges. Blå linje viser den strækning, som åbnes. Stiplet lyseblå linje viser den vandløbsstrækning nedstrøms projektområdet, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Afvandingsforhold

Dimensionerne for den åbnede strækning er fastsat, så der ved store afstrømninger bliver større afvandingssevne end i den nuværende rørlagte tilstand.

Dimensionerne for den strækning, som skal rørlægges, er fastsat som den var inden strækningen blev åbnet.

Økonomi

Projektet udføres på kun én lodsejers ejendom. Omkostningerne til gennemførelse af projektet afholdes af Sorø Kommune.

Vedligeholdelse

Vandløbet er optaget som offentligt og vedligeholdes derfor af Sorø Kommune. Det gælder både den genrørlagte og den åbnede vandløbsstrækning. Det sker blandt andet ved grødeskæring og oprensning svarende til den øvrige del af Skjævtemoseløbets åbne del. I den forbindelse gælder på den genåbnede strækning samme forhold som for vandløbets øvrige åbne strækninger. Herunder skal der langs den genåbnede del af Skjævtemoseløbet være et arbejdsbælte på mindst 5 m bredde. Det gælder dog kun på denne stræknings sydside. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende må derfor ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 5 m på strækningens sydside.

De ændrede dimensioner overføres til regulativet for vandløbet ved næstkommende revision af dette.

Reguleringen vurderes ikke at medføre afvandingmæssige ulemper, men tværtimod at ville afhjælpe de konstaterede problemer. Da den åbnede strækning er længere end den genrørlagte, vurderer vi at projektet samlet set er en forbedring af de miljømæssige forhold.

Tidsplan

Projektet vil så vidt muligt blive gennemført i 2023.

N2000 områder

Projektområdet ligger 3,2 km syd for Natura 2000 Habitatområdet Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å. På grund af denne afstand og projektets karakter, vurderes der ikke at være mulige påvirkninger af N2000 området.

Bilag IV arter

Vi skal ved administration af lovgivningen sikre, at yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede dyrearter (opført på habitatdirektivets bilag IV) ikke bliver forringet. Arterne på Habitatdirektivets bilag IV er ligeledes beskyttet efter § 29 a i Naturbeskyttelsesloven, hvor de kaldes bilag 3 arter.

Arterne må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier og yngle- eller rasteområder, der ikke må beskadiges eller ødelægges.

Vi har søgt på Arter.dk i ca. 600 m afstand fra projektområdet. Der er registreret en flagermus ca. 300 m mod syd. Samme sted er der registreret fund af stor vandsalamander. Vi har ikke fundet oplysninger om forekomst af bilag IV arter på projektarealet, men der er sandsynlig forekomst i området, af disse arter: Stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø og arter af flagermus.

Det er vores vurdering, at hvis arter på habitatdirektivets bilag IV skulle forekomme på eller nær projektområdet, vil der ikke være risiko for væsentlige negative påvirkninger, fordi vandløb ikke er egnede som yngleområde for padder. Projektet medfører ikke

fældning af ældre træer eller lignende, som kunne være mulige yngle- og rasteområder for flagermus.

VVM-screening

Kommunen har vurderet projektet for sandsynlige betydninger af den indvirkning på miljøet, der er omhandlet i §§ 16 og 21, afsnit III i Miljøvurderingsloven.

På baggrund heraf er det vurderet, at reguleringerne ikke vil medføre væsentlige negative miljøpåvirkninger. Reguleringerne er derfor ikke omfattet af reglerne om VVM-pligt, og der skal derfor ikke udarbejdes VVM-redegørelse og kommuneplanretningslinjer. Kommunens vurdering udsendes som en selvstændig afgørelse samtidig med denne afgørelse.

Klagevejledning

Afgørelsen kan i medfør af Vandløbslovens § 84 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Den som afgørelsen er rettet til
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagen
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Sådan klager du: Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indsendes digitalt til Miljø- og Fødevarerklagenavnets Klageportal hos Nævnenes Hus. Klageportalen findes [her](#). Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses [her](#). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagen er indgivet, når du har godkendt klagen og betalt gebyret eller bestilt en faktura i Klageportalen.

Klagenævnene skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Se mere [her](#). Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver besked til kommunen om det.

Med venlig hilsen
Kim Hansen
Miljøtekniker

Lovgrundlag

- Vandløbsloven, Bekendtgørelse af lov om vandløb (LBK nr 1217 af 25/11/2019).
- Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr 834 af 27/06/2016).
- Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr 1392 af 04/10/2022).
- Habitatdirektivet (BEK nr. 2091 af 12/11/2021) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
- Miljøvurderingsloven, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr 4 af 03/01/2023

Kopi af dette brev er sendt til:

- Ejer af ejendommen Merbjergvej 30, 4293 Dianalund
- Ejere af ejendommen Merbjergvej 28, 4293 Dianalund
- Ejer af ejendommen Klokkerskov 7, 4293 Dianalund
- Ejere af ejendommen Brandstrupvej 48A, 4293 Dianalund
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalt. E-mail: sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
- Sorø Lystfiskerforening. E-mail: peter.machholdt@mail.dk
- Fiskeristyrelsen. Fiskeriinspektorat Øst E-mail: inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk
- Sorø Vandløbslaug. E-mail: sorovandlobslaug@gmail.com
- Kystdirektoratet E-mail: kdi@kyst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. E-mail: dnsoroe-sager@dn.dk
- Museum Vestsjælland. E-mail: plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet. E-mail: fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet i Sydvestsjælland. E-mail: sydvest@friluftstraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening. E-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalforening. E-mail: soroe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening. E-mail: nbu_sj@botaniskforening.dk

Bilag 1

Figur 2: Det tidligere og nuværende rørlagte forløb er vist med gul linje. Den genåbnede strækning løber igennem en lomme af ferskvandstørv (grøn farve) i et område der ellers er præget af moræneler (brun farve).